

Scrisoare Duhovnicească

MITROPOLIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
PENTRU GERMANIA, EUROPA CENTRALĂ ȘI DE NORD

ANUL XVIII, NR.10 (210)/2014

BULETIN DE INFORMAȚII

OCTOMBRIE 2014

Spovedania și Împărtășania: câteva gânduri și îndrumări practice

Anul omagial euharistic, al Sfintei Spovedanii și al Sfintei Împărtășanii, inițiat de Părintele Patriarh Daniel, a mobilizat întreaga Biserică Ortodoxă Română, din Țară și din Diaspora, la aprofundarea înțelegerii și extinderii practicii acestor două Taine fundamentale ale vieții creștine. Predicile de la amvon, dezbaterile în cercuri largi de preoți și credincioși, studiile și articolele din publicațiile centrale și locale ale Bisericii au tratat această temă, atât din punct de vedere teologic, cât și din punct de vedere practic. Deși ne-am fi așteptat ca pozițiile teologilor și ale preoților cu privire la cele două Sfinte Taine să fie identice sau apropiate, ele sunt totuși, adeseori, diferite sau chiar contradictorii.

Acest lucru nu trebuie să ne uimească, dacă ținem seama de tradiția de secole a practicii acestor Sfinte Taine în Biserica noastră și în celelalte Biserici Ortodoxe locale, care i-a obișnuit pe credincioși să se spovedească și să se împărtășească doar în cele patru posturi de peste an sau chiar numai odată pe an, în Postul Paștilor. Porunca a patra din cele nouă „Porunci bisericești” (luată din Catehismul catolic în secolul al XVII-lea) spune tocmai acest lucru. Însă puțini știu că această „Poruncă” urmărea corectarea unei stări de extremă decădere de la practica celor două Sfinte Taine, într-o vreme în care majoritatea credincioșilor nu se mai spovedea și împărtășea nici măcar odată pe an. În această situație, era firesc ca cele două Taine să se administreze împreună, adică Spovedania să preceadă împărtășirii cu Trupul și Sângele Domnului. Și tot firesc era să se ceară și postul de șapte sau cel puțin trei zile înaintea împărtășirii pentru cei care nu țineau tot Postul. Revenirea la practica normală a celor două Sf. Taine, după secole de deviere, nu se poate face decât cu înțelepciune și cu răbdare,

dar și cu fermitate în străduința de a-L împărtăși pe Hristos credincioșilor. O tradiție atât de lungă, nu se poate schimba ușor, mai cu seamă, dacă i se dă caracterul de sfântă. Lupta noastră de a-i apropia pe credincioși de Sfântul Potir nu se ridică împotriva oamenilor care împiedică pe alții să se împărtășească sau care se țin ei înșiși departe de Hristos euharistic, ci împotriva diavolului care nu urăște nimic mai mult ca pe Hristos din Sfânta Împărtășanie.

Pe o frescă din biserica bolniței de la mănăstirea Hurezi înfățișând Biserica sub formă de corabie pe valurile mării (lumii) se observă cum diavolul din afara corăbiei își îndreaptă săgeata nu spre Hristos care este la cârmă, ci spre Potirul cu Sfânta Împărtășanie din mijlocul corăbiei. Învățăm de aici că tactica diavolului pentru a-i îndepărta pe credincioși de Hristos începe prin a-i îndepărta de Sfânta Împărtășanie. Credinciosul care nu se hrănește mereu cu Hristos euharistic mută accentul credinței sale de pe solidaritatea cu semenii, pe sine însuși și pe căutarea interesului propriu. Astfel credința lui devine o credință pietistă, formalistă și fără roade,

Aceeași luptă a dus-o și Sf. Nicodim Aghioritul care a inițiat în secolul al XVIII-lea o mare mișcare de înnoire isihastă și liturgică prin revenirea la practica Bisericii primare, atât în ce privește Spovedania și Împărtășania, cât și în ce privește rugăciunea lăuntrică sau a inimii. După exemplul Sf. Paisie de la Neamț (trăitor

la Muntele Athos între anii 1746-1763), primul monah athonit în vremea sa care a cercetat scrierile vechi filocalice, Sf. Nicodim a adunat scrierile mai multor autori isihasti din vechime și le-a publicat în cartea intitulată de el „Filocalie” (Veneția, 1782). În aceste scrieri este vorba cu deosebire de practica rugăciunii lăuntrice sau a rugăciunii lui Iisus, dar și de viața liturgică cu centrul în Euharistie. Rugăciunea lăuntrică sau a inimii nu poate fi despărțită de rugăciunea liturgică a Bisericii, îndeosebi de Euharistie, din care ea își trage seva. Până și isihastii, care se dedicau exclusiv practicării rugăciunii lui Iisus, nu lipseau, sâmbăta și duminica, de la Sf. Liturghie pentru a se împărtăși cu Sf. Taine. Din cercetarea acestor scrieri, Sf. Nicodim și-a dat seama că decadența vieții duhovnicești din vremea sa se datora uitării rugăciunii inimii, cu consecința reducerii vieții liturgice la un ritual monoton care mai mult obosește, decât înnoiește mintea și inima. Sfânta Liturghie însăși devenise o slujbă printre altele, din moment ce nu se mai împărtășea decât preotul la Altar. Astfel Biserica se reducea la preotul slujitor.

Sf. Nicodim a cercetat, de asemenea, și scrierile marilor Părinți, îndeosebi din secolele IV și V, precum și canoanele referitoare la împărtășirea cu Sfintele Taine și a alcătuit un tratat despre „Deasa împărtășire cu Preacuratele lui Hristos Taine”. Primul ei capitol începe așa: „Toțibinecredincioșii creștini sunt îndatorați să se împărtășească des. Acest lucru îl poruncesc: 1) Stăpâneștile porunci ale Domnului nostru Iisus Hristos, 2) Faptele și Canoanele Sfinților Apostoli și ale Sfințelor Sinoade și mărturiile locale ale Sfinților Părinți, 3) Cuvintele, rânduiala și sfințita lucrarea Sfintei Liturghii și 4) însăși rânduiala Sfintei împărtășiri”. În aceste patru puncte, Sf. Nicodim sintetizează Tradiția

sănătoasă a Bisericii dintotdeauna privitoare la împărtășirea cu Sfintele lui Hristos Taine. În același timp, Sf. Nicodim a scris și un "Îndreptar pentru Taina Spovedaniei", un manual scurt de spovedanie cu îndrumări deosebit de prețioase care n-ar trebui să lipsească din mâna niciunui preot și credincios. Aceste două scrieri, împreună cu „Filocalia” și cu celelalte numeroase scrieri ale Sf. Nicodim au exercitat o mare influență asupra vieții duhovnicești din întreaga Ortodoxie. Din păcate, cartea despre "Deasa împărtășire..." n-a fost tradusă și publicată, în românește, decât recent (1992). Explicația o putem găsi și în faptul că, în tradiția românească, părinții noștri duhovnicești au pus accentul mai mult pe spovedanie, decât pe împărtășire. Practica spovedaniei dese, mai cu seamă în mănăstiri, și a rugăciunilor de dezlegare de păcate este o caracteristică a spiritualității românești care accentuează conștiința păcatului și necesitatea pocăinței, fără de care harul Sfintelor Taine nu poate lucra în credincios. Părinții noștri au avut îndeosebi în vedere folosul duhovnicesc pe care-l aduce spovedania deasă.

Aici se pune problema legăturii dintre spovedanie și împărtășirea cu Sf. Taine. Spovedania este Taina prin care Dumnezeu ne iartă păcatele atunci când le mărturisim cu pocăință sinceră și cu hotărârea de nu le mai repeta. În practica veche a Bisericii, spovedania era publică, adică se făcea în fața episcopului și clerului slujitor și a întregii comunități. Se mărturiseau numai păcatele mari, opritoare de la Sf. Împărtășanie. Acestea erau: apostazia sau lepădarea de Hristos (în vremea persecuțiilor, unii creștini se lepădau de Hristos, dar se și întorceau la Biserică prin mărturisirea păcatului lor), crima (inclusiv avortul sau împiedicarea prin diferite mijloace a nașterii de prunci), desfrâul și adulterul, asuprirea sau nedreptățirea semenilor și ura sau refuzul de a ierta pe semenii. Pentru aceste păcate, penitentul era oprit de la împărtășire pentru un anumit timp, în funcție și de pocăința pe care o avea. Ceii opriți de la împărtășire nu mai puteau participa la „Liturghia credincioșilor”, ci stăteau împreună cu catehumenii la intrarea în biserică și ascultau doar „Liturghia catehumenilor”, după care părăseau biserica. La „Liturghia credincioșilor” participau numai credincioșii care se împărtășeau, fără nici o excepție. Păcatele mari îl aduc pe

credincios în starea de a-și pierde harul Botezului și implicit calitatea de membru al Bisericii. Or, condiția principală pentru a ne împărtăși cu Sf. Taine este aceea de a fi membrii deplin ai Bisericii, de a nu fi despărțiți de Biserică prin păcate grave. Tocmai de aceea, în rugăciunea după mărturisire, duhovnicul cere lui Dumnezeu, zicând: „... împacă-l și-l unește pe dânsul cu Sfânta Ta Biserică, în Iisus Hristos, Domnul nostru”. Păcatele mici, nu se socoteau ca opritoare de la împărtășire pentru că ele nu ne despart de Hristos și de Biserica cu care Hristos se identifică. Acestea nici nu se spovedeau, considerându-se că se iartă prin părerea de rău (căința) pentru săvârșirea lor și prin împărtășire. Oricum, iertarea păcatelor vine din Jertfa lui Hristos de care ne împărtășim, prin Trupul și Sângele Său. De aceea, Împărtășania se dă "spre iertarea păcatelor și spre viața de veci". Vorbind de spovedania publică din vechime, ne putem da seama de forța lăuntrică și smerenia pe care o aveau credincioșii de a-și dezvălui păcatele în fața întregii comunități, dar și de harul pe care-l primeau pentru pocăința lor publică și care le vindeca mai ușor și mai repede sufletul de neputința păcatului.

Începând cu secolul al IV-lea, odată cu libertatea dată creștinilor de Sf. Împărat Constantin cel Mare și cu dezvoltarea monahismului, spovedania a devenit particulară, iar preotul a fost oprit să dezvăluie secretul mărturisirii. De spovedanie s-a legat acum și îndrumarea duhovnicească sau povățuirea în lupta cu patimile. Se mărturiseau de acum și păcatele mici, care pot deveni mari dacă ne robesc. Totuși îndrumarea duhovnicească nu aparținea exclusiv episcopilor și preoților, ci și monahilor îmbunătățiți. Aceștia primeau dezvăluirea cugetului (adică a păcatelor) celor care li se încredințau spre povățuire, cu tot ceea ce ținea de starea sufletească, dar nu puteau dezlega păcatele, nefiind hirotoniți. Pentru dezlegare erau trimiși la un preot duhovnic. Practica îndrumării duhovnicești de către călugări (sau călugărițe) cu viață curată și cu experiență în lupta cu păcatul este prezentă și astăzi în mănăstiri din Grecia, din Rusia și chiar din România. Ea trebuie încurajată, mai cu seamă în vremea noastră când avem puțini preoți cu experiența duhovnicească necesară îndrumării în situații din ce în ce mai complexe și mai dificile. Povățuirea

duhovnicească constantă, fie din partea preotului duhovnic, fie din partea unui monah îmbunătățit este absolut necesară progresului duhovnicesc. Nu există progres duhovnicesc fără un povățuitor care să ne urmărească constant evoluția vieții duhovnicești. De aceea, Părintele Paisie (Olaru) de la Sihăstria (+1990) spunea că Taina Spovedaniei regulate cu îndrumările primite din partea duhovnicului ne poate aduce mai mult folos duhovnicesc decât chiar Taina Împărtășaniei, dacă aceasta este primită fără pregătirea cuvenită. Într'adevăr prin mărturisirea deasă, sufletul se smerește, își recunoaște starea permanentă de cădere, își plânge păcatul și se pocăiește. Iar Împărtășania pecetluiește această stare de pocăință și ne dă puterea și curajul să luptăm „până la sânge” (Evrei 12, 4) cu păcatul și cu toată răutatea care ne înconjoară. De aceea, numai în stare de pocăință ne putem împărtăși cu folos. Iar pocăința se naște mai ușor atunci când ne cercetăm cugetul, ne smerim și ne spovedim. Mântuitorul a dat puterea iertării păcatelor numai apostolilor și prin ei episcopilor, succesorii lor, iar prin aceștia și preoților tocmai pentru ca să ne smerim unii în fața celorlalți și să ne supunem unei rânduiei care nu este de la oameni, ci de la Dumnezeu. Aceeași smerenie și aceeași supunere se cere și de la episcopi și de la preoți, care se spovedesc la fel ca și mirenii.

Dezlegarea de păcate prin Taina Spovedaniei nu trebuie privită juridic sau ca o lucrare magică. Dumnezeu iartă păcatele dacă le spovedim cu sinceritate și cu părere de rău, dar nu șterge totodată și urmele păcatului sau rănila pricinuite de păcat cu care trebuie să luptăm în continuare. Ne-ar trebui o pocăință extrem de profundă pentru a ne vindeca și de consecințele păcatelor odată cu mărturisirea lor. Lucrarea păcatului rămâne așadar în noi chiar dacă păcatul în sine nu mai există pentru că a fost șters de harul Tainei. De aceea, putem cădea din nou, până când încetează în noi lucrarea păcatului. Procesul de vindecare a firii de păcat poate dura întreaga viață. În fond, toată viața este o luptă permanentă de curățire și de sfințire a firii noastre pentru ca harul care se ascunde în inimă de la Botez să poată lucra în noi cu tot mai multă libertate, adică să fie tot mai puțin îngăduie pentru smerenia noastră

să fim muncii de anumite păcate sau patimi lăuntrice până la sfârșitul vieții. Dar dacă suntem mereu în luptă, sub povățuirea unui duhovnic experimentat, harul Spovedaniei și al Împărtășaniei va birui în cele din urmă cu totul lucrarea păcatului. Nu putem amâna deci Spovedania, nici Împărtășania, pe motivul că suntem nevrednici, decât cu prețul de a ne lipsi de cel mai mare dar în lupta cu păcatul și implicit cu greutățile vieții care sunt consecințele păcatelor noastre, ale neamului și ale umanității întregi, în virtutea unității ontologice a tuturor oamenilor și a creației întregi.

De asemenea, nu trebuie să legăm în mod absolut Împărtășania de Spovedanie. Nici un canon nu prevede lucrul acesta. Ele sunt două Taine diferite, deși legate intim, în sensul că Euharistia este izvorul tuturor Tainelor Bisericii, al Bisericii însăși, întrucât ea (Euharistia) constituie Biserica, transformă adunarea liturgică în Biserică, adică în „trupul lui Hristos”. Fără Euharistie, Biserica nu poate exista, nu se poate manifesta ca „trup al lui Hristos”. Ea poate fi doar o simplă adunare a credincioșilor, cum sunt adunările sectare, dar nu o Taină (mister), Taina trupului Domnului care-i transformă pe credincioși în Hristos, îi face mădulare ale trupului Său și mădulare unii altora. Este adevărat că harul Sf. Taine nu lucrează în noi fără participarea noastră prin rugăciune și asceză la această transformare ontologică. Harul este exigent. El așteaptă împreună noastră lucrare pe măsura lui. Și cum în Euharistie primim plinătatea harului, trebuie să ne ostenim să lucrăm împreună cu el, făcând tot efortul de care suntem capabili pentru a ne sfinți viața, luptându-ne „până la sânge” (Evrei 12, 4) cu păcatul și împlinind întru toate Poruncile lui Dumnezeu.

Spovedania este o pregătire permanentă pentru împărtășirea cu Sfintele Taine, dar nu spovedania formală, privită ca obligație pentru a ne împărtăși, ci spovedania făcută din inimă și cu lacrimi de pocăință. Adeseori, din motive independente de noi, nu ne putem spovedi de fiecare dată când participăm la Sf. Liturghie, adică duminică de duminică. Totuși dacă nu avem pe conștiință păcatele mari, enumerate mai sus, ne putem apropia, cu binecuvântarea preotului, de împărtășirea cu Sfintele Taine. Important este să dorim Împărtășania, să fim conștienți că Hristos euharistic este totul pentru noi, El este viața noastră și

Pâinea cea adevărată, care ne hrănește nu numai sufletul, ci și trupul. Important este, de asemenea, să ne apropiem de fiecare dată de împărtășirea cu Sfintele Taine cu pocăință, dacă se poate cu lacrimi, cum spune Sf. Simeon Noul Teolog, adică cu conștiința profundă că nu suntem vrednici de ele. În fața Sf. Potir trebuie să zicem: „Doamne, știu că sunt nevrednic să mă împărtășesc, dar fără de Tine nu pot trăi”. Dacă gândim astfel, cu siguranță, Hristos nu ne va osândi, oricât de nevrednici am fi. El nu ne osândește pentru că știe că sentimentul și conștiința nevredniciei ne ajută să nu rămânem nepăsători față de un așa de mare dar, ci ne angajează într-o luptă permanentă cu păcatul și pentru împlinirea Poruncilor lui Dumnezeu. Astfel harul Sfintelor Taine își împreună lucrarea sa cu efortul propriu de îmbunătățire.

Acest efort constă, în primul rând, din nevoița în rugăciune. Nimic nu este mai important în viața omului ca rugăciunea minții unită cu inima. Există o rugăciune a buzelor și o rugăciune a minții separată de inimă, dar ele nu sunt decât trepte spre rugăciunea deplină a minții unită cu inima. Spre aceasta din urmă trebuie să tindem toată viața, căci numai ea ne unește cu Dumnezeu și ne dă echilibrul sufletească și pacea inimii. Îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „Rugați-vă neîncetat” (I Tes 5, 17) este măsura rugăciunii. Din Tradiția isihastă, înnoită la noi de Sf. Paisie de la Neamț (+1794) și învățată de marii noștri duhovnici până azi, știm că „rugăciunea de toată vremea” sau „rugăciunea neîncetată” a monahului și a creștinului este „rugăciunea lui Iisus”: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul”. Această rugăciune scurtă sau altele și mai scurte ca: „Doamne miluiește-mă”, „Doamne ajută-mă”, „Doamne iartă-mă”, „Doamne ai milă de robul /robii Tăi...”, fără să uităm rugăciunea adresată Măicii Domnului: „Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-mă”... trebuie repetate mereu în cursul zilei, în orice împrejurare ne-am afla, pentru ca mintea să fie tot timpul ocupată cu rugăciunea. Astfel, încetul cu încetul, mintea, care este o energie a inimii, coboară în inimă și se odihnește în ea, dăruindu-ne pacea inimii și mulțumirea sufletească după care tinde tot omul. Dacă rostim mereu astfel de rugăciuni scurte, vom constata că atunci când ne rugăm acasă, dimineața și seara, sau la biserică, în duminici și sărbători, min-

tea se concentrează mai ușor la cele ce citim sau auzim, pătrunde mai bine sensul rugăciunii și simte lucrarea harului în adâncul inimii. Mai cu seamă, la Sfânta Liturghie trebuie să avem atenția întregă concentrată la ritualul Sfintei Jertfe, care constă din rugăciuni rostite de preot și din răspunsurile date de credincioși. Dacă suntem atenți și cu luare aminte, atmosfera din biserică, încărcată de harul rugăciunii și al cântării, intră în inimă și ne dă o bucurie și o pace de negrăit. Cu această bucurie și pace ne și împărtășim cu Sfintele Taine. Dacă nu suntem obișnuiți cu „rugăciunea de toată vremea”, dacă ne rugăm doar sporadic, pentru că nu avem dragoste de rugăciune și implicit dragoste de Dumnezeu din care se naște dragostea de rugăciune, slujbele Bisericii nu ne vor odihni, le vom trăi ca pe o povară adăugată la poverile vieții de toate zilele. Astfel vom renunța ușor la ele și ne vom număra cu cei credincioși doar cu numele.

Rugăciunea este susținută de post și de alte practici ascetice. Ortodoxia este prin excelență o Biserică ascetică. Fără asceză cuprinzătoare, trupească și sufletească, este cu neputință să simțim harul și să participăm la lucrarea lui din inima noastră. Postul subțiază trupul și întărește duhul. Postul potolește aprinderea simțurilor și ajută minții să coboare în inimă. Este imposibil să ne rugăm cu stomacul plin, căci mâncarea și băutura atrag mintea în simțuri și o împiedică să coboare în inimă. Tot astfel și neînfrânarea de la plăcerile trupesti și griji-le exagerate pentru lucrurile materiale împrăștie mintea în cele din afară. Harul Sfintelor Taine conjugat cu rugăciunea și asceza personală fac din credincios un om echilibrat și cumpătat în toate. Un om sensibil, de asemenea, la durerile și nevoile semenilor. Un astfel de om trăiește în modul cel mai real bucuriile și suferințele semenilor săi, ale umanității și ale creației întregi pentru că harul Sfintelor Taine i-a vindecat inima de boala păcatului. Inima lui, transfigurată de lucrarea harului, și-a regăsit unitatea ontologică cu întreaga creație care se recapitulează în ea ca într-un focar.

Gândindu-mă cu durere la starea de decădere a vieții duhovnicești de astăzi, până și în rândul credincioșilor practicanți, datorată neglijării Spovedaniei și Împărtășaniei și având ca arhieru datorita de a propovădui nu numai dreapta învățătură, ci și dreapta trăire

și practicare a credinței, nu încetez să îndemn pe credincioși să se apropie mai des, chiar regulat, atât de Taina Spovedaniei, cât și de Taina Împărtășaniei. Nu trebuie să ne rușinăm să ne mărturisim păcatele, ci să ne rușinăm când le săvârșim și nu trebuie să ne temem de împărtășirea cu Sfintele Taine care ne dau viață, ci să ne temem de moartea spirituală în care petrecem stând departe de ele. Spovedania nu este judecată, nici condamnare, ci ușurare de povara păcatului, iar Împărtășania este darul exclusiv al milostivirii lui Dumnezeu pentru ca să avem viață întru noi și nu răsplată pentru vreo nevoie sau virtute.

Îndemn mai întâi pe Preacucernicii Preoți la o pastorație individuală care privește pe fiecare credincios în parte. Nu-i suficient să-i chemăm pe credincioși de la Amvon sau din fața Sf. Altar la mărturisirea păcatelor și la împărtășirea cu Sfintele Taine, explicându-le importanța lor. Mulți nu înțeleg chemarea sau nu au îndrăzneala de a-i da urmare pentru că nu sunt obișnuiți să se spovedească și să se împărtășească. Nimeni nu i-a îndemnat în mod individual să facă aceasta. Bolile nu se tratează în grup, ci personal. De aceea, când constatăm că un credincios care vine la biserică, nu se spovedește și nu se împărtășește niciodată sau o face foarte rar, trebuie să ne apropiem de el cu dragoste și să-l ajutăm să înțeleagă de cât dar se lipsește stând departe de Sfintele Taine. Ca păstori de suflete, nu putem

fi indiferenți față de starea fiecărui fiu duhovnicesc. Când o oaie nu mănâncă, Păstorul înțelege imediat că este bolnavă și face tot ce-i stă în putință ca s-o vindece. Este adevărat că mulți credincioși, cu știință sau fără știință, slujesc și lui Dumnezeu și lui mamona. Obișnuieți cu o viață duhovnicească superficială, trăind uneori în păcate mari, le este foarte greu să se lase de ele pentru a intra în rânduiala sănătoasă a Bisericii cu privire la Sfintele Taine. Dacă în vechime, toți cei prezenți la Sfânta Liturghie se împărtășeau fără excepție, împărtășirea cu Sfintele Taine fiind în primul rând un act comunitar și apoi individual, astăzi ea are doar un caracter individual, fiecare credincios împărtășindu-se când crede de cuviință. Altădată, oprirea de la împărtășire exercita o influență pozitivă, atât psihologică, cât și duhovnicească, asupra penitentului care stătea la ușa bisericii și cerea iertare de la semenii săi, ca și rugăciunea lor. Astăzi nimeni nu mai știe cine este oprit și cine nu este oprit de la Sfintele Taine. Cei mai mulți se opresc ei singuri pentru că se simt nevrednici. Totuși din zecile sau chiar sutele de credincioși care participă la Sfânta Liturghie în fiecare parohie, cu siguranță că cei mai mulți nu au păcatele mari enumerate mai sus și se pot împărtăși de fiecare dată, dacă preotul se interesează de mântuirea lor și-i îndeamnă pe fiecare în parte, până când se creează o tradiție sănătoasă. Copiii și cei în vârstă trebuie să fie pri-

mii la împărtășit la fiecare Liturghie. Cei cu păcate mari vor fi ajutați, prin spovedanie, să depășească păcatul pentru ca să intre și ei în rânduiala normală a împărtășirii regulate. O parohie în care la Sfânta Liturghie nu se împărtășește nimeni sau se împărtășesc doar câțiva din cei prezenți este o parohie moartă. Ea poate învia numai prin împărtășirea regulată a credincioșilor care le aduce mereu pe Hristos în suflet și în trup. Iar Hristos îi unește pe credincioși și le dă viață din belșug. „Eu am venit ca lumea să aibă viață și s-o aibă din belșug”. Numai în Hristos suntem vii! Priviți la o parohie în care credincioșii se împărtășesc în majoritate regulat (întâlniți astfel de parohii mai cu seamă în Diaspora) și la una în care nu se împărtășește nimeni. Diferența este într'adevăr ca dintre viață și moarte. Ține numai de noi episcopii și preoții să avem parohii vii sau moarte! Dacă anul euharistic 2014 va produce doar studii și articole sau numai predici și cuvântări frumoase despre cele două Sfinte Taine, osteneala noastră rămâne zadarnică. Nădăjduim și ne rugăm ca inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, lansată de Sfântul Sinod, să dea naștere unei adevărate mișcări de înnoire a vieții liturgice până în ultima parohie a Bisericii noastre. Pentru aceasta și ierarhii și preoții trebuie să-și pună sufletul. Este cea dintâi și cea mai importantă datorie a lor. Iar dacă avem parohii vii, preoții și credincioșii se vor angaja de la sine și în viața cetății.

Mitropolitul Serafim

Din agenda Părintelui Mitropolit Serafim

3-6 sept. - participă la Mănăstirea Bose (Italia) la cel de-al XXII-lea Colocviu internațional de spiritualitate ortodoxă.

6 sept. - slujește Vecernia și ține cuvânt de învățătură la parohia din Ivrea.

7 sept. - slujește Sf. Liturghie la Mănăstirea Bose.

7-9 sept. - participă la Anwerpen (Belgia) la Întâlnirea anuală: "Oameni și religii" organizată de Comunitatea S. Egidio din Roma. Ține un referat despre: Credinciosul este un om de pace și de armonie.

14 sept. - Înălțarea Sf. Cruci - slujește Sf. Liturghie și predică la Parohia din Bonn (paroh: Pr. Cătălin Preda).

15 sept. - participă la Düsseldorf la comemorarea a 100 de ani de la moartea regelui Carol I al României.

19 sept. - slujește Taina Sf. Maslu în Catedrala din Nürnberg urmată de o seară duhovnicească.

21 sept. - slujește Sf. Liturghie împreună cu PS Sofian Brașoveanul și cu un sobor de opt preoți și diaconi la München cu prilejul hramului Centrului Bisericesc. Ține cuvânt de învățătură și participă la agapă.

26 sept. - slujește Taina Sf. Maslu în Catedrala din Nürnberg.

INFORMAȚII

27 sept. - slujește Taina Sf. Maslu la Ravensburg (Pr. Sergiu Rusu), apoi ține cuvânt de învățătură și răspunde la întrebările credincioșilor, într-o seară duhovnicească.

28 sept. - slujește Sfânta Liturghie la Parohia Ravensburg. la parte la agapa frățească.

29 sept. - participă, la București, la Lucrările Sfântului Sinod al BOR.

30 sept. - participă la Sf. Liturghie în Catedrala din București cu prilejul împlinirii a 7 ani de patriarhat al Preafericitului Părinte Daniel.

Din agenda

PS Episcop Vicar Sofian Brașoveanul

7 sept. - slujește Sf. Liturghie și predică la Mănăstirea Sucevița

8 sept. - slujește Sf. Liturghie și predică la Schitul "Nașterea Maicii Domnului" din loc. Marginea.

14 sept. - slujește Sf. Liturghie și predică la biserica Sf. Ioan Botezătorul (AHK) din München.

21 sept. - împreună cu ÎPS Mitropolit Serafim slujește Sf. Liturghie la Biserica Sf. Ioan Botezătorul (AHK) din München cu prilejul hramului Centrului Bisericesc; participă la agapa festivă.

24 sept. - săvârșește Slujba Privegherii cu Sfânta Liturghie, noaptea, cu ocazia prăznirii Sfântului Siluan Atonitul, ocrotitorul Capelei Centrului Bisericesc din München. Seara, săvârșește Acatistul Cuviosului Siluan.

27 sept. - săvârșește Sf. Liturghie în lb. germană la Capela Sf. Siluan.

28 sept. - slujește Sf. Liturghie și predică la biserica Sf. Ioan Botezătorul (AHK) din München.

29 sept. - participă, la București, la Lucrările Adunării Naționale Bisericești și la lucrările Sf. Sinod.

30 sept. - participă la Sf. Liturghie prilejuită de aniversarea a 7 ani de slujire ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române ai Preafericitului Părinte Daniel.

30 sept. - se întâlnește cu grupul de arhitecți care pregătesc proiectul Așezământului bisericesc din München-Aubing.

RUMĂNISCHE ORTHODOXE METROPOLIE
FÜR DEUTSCHLAND, ZENTRAL- UND NORDEUROPA

Fürther-Str.166- 168 D-90429 Nürnberg

Tel.: (49)0911/ 3236910; Fax: /3236912

E-Mail: mitropolia@mitropolia-ro.de

Internet: www.mitropolia-ro.de

Abonament:15.50 Euro/ anual (inclusiv porto)

Bankverbindung: Liga Bank EG

Kontonr.: 116 78 04 BLZ: 750 903 00